

Мельничук В. Е.
аспірант, асистент кафедри економічної кібернетики
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»,
м. Київ, Україна
ORCID 0000-0001-8246-4076

ПЕРЕДУМОВИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УКРАЇНІ

Розвиток будь-якої країни передбачає постійні трансформації в структурі між основними секторами, видами економічної діяльності, підприємствами з різною формою власності та ін. У даний відрізок часу можна побачити те, що у всьому світі з'явилися тенденції до автоматизації та цифровізації виробничих процесів, а також реформування систем розвитку людським капіталом. Глобальна інформатизація породжує технології, які генерують нові професії, що є сталим процесом останнє десятиліття. Нові тенденції в розвитку людського капіталу формують нові професійні тенденції, а синтез вже існуючих напрямків переміщує їх в іншу змістовну область. Хмарні технології, віддалений доступ до інформації, використання нейронних мереж при підборі та навчанні персоналу давно перетворились на звичні інструменти управління та розвитку за кордоном, але кажучи про Україну, можна зауважити, що ми лише на початку шляху глобальних трансформацій системи управління виробництвом та підприємством в цілому.

За визначенням Українського інституту майбутнього, цифрова трансформація (цифровізація) – це впровадження цифрових технологій в усі сфери життя: від взаємодії між людьми до промислових виробництв. Перехід діяльності з реального світу у світ віртуальний [1]. Саме Український інститут майбутнього, провівши дослідження, виокремило ключові тренди для України до 2030 року, базуючись на законодавстві України та урядових стратегіях. Можна зазначити, що цифровізація окремих бізнесів, а також цілих секторів та створення цифрових платформ для розвитку людського капіталу є одними з ключових трендів на сьогоднішній день. Звісно, що існує ціла низка перешкод на шляху до цифрових трансформацій у сфері бізнесу, до яких можна віднести такі як застарілість законодавчої бази, недостатнє покриття та доступ до мережі Інтернет, невідповідність системи освіти новим викликам суспільства, дефіцит висококваліфікованих кадрів у сфері цифровізації [1]

Відмітимо той факт, що процес цифровізації в Україні почав пришвидшуватись у березні 2020 року, коли світ стикнувся з форс-мажорними обставинами, які змінили глобальний хід подій. Більшість українських підприємств та державних установ не були готові до переведення робочих процесів в дистанційний режим. Кадри не були підготовлені та здебільшого не мали належного устаткування, такого як хмарний робочий простір, віддалений доступ до робочих матеріалів та багато іншого. Лише ІТ компанії на початку локдауну не відчували значного впливу форс-мажорних обставин, через те, що вони вже мали той інструмент, завдяки якому можна ефективно розвивати людський капітал, використовуючи програмне забезпечення, що дозволяє забезпечувати нормальний робочий процес знаходячись за межами робочих місць. Даний факт засвідчив, що сфера інформаційних технологій в Україні є проактивною та не зупиняється на досягнутому, тоді як більшість підприємств інших галузей промисловості реагувало на ситуацію, зважаючи на власні стратегії розвитку і намагаючись підлаштуватися під нові реалії.

Звертаючи увагу на управління та розвиток людського капіталу в Україні до 2020 року, можна констатувати той факт, що компанії здебільшого використовували застарілі методи роботи по підборі, навчанню та розвитку персоналу. Після ж форс-мажорних обставин, більшість компаній почали шукати вихід з ситуації та перебудовувати процеси, зважаючи на нові обставини. З початком цифровізації економіки, також змінився характер праці, що призвело до виникнення інших видів діяльності та форм праці, таких як віддалена праця, фрілансинг, аутсорсинг тощо. Дані зміни відбуваються не лише на рівні підприємств як перехід до праці через мережу Інтернет та створення віртуальних корпорацій, але і на макроекономічному рівні – завдяки об'єднанню великої кількості галузей в одну. Так, обчислювальна техніка (комп'ютери та їх програмне забезпечення), засоби комунікації (Інтернет, телефон) та інформації (онлайн-бібліотеки, новинні канали) тепер активно живаються в економіці та сприяють подальшим трансформаціям суспільства.\

Отже, зростання доступу до високошвидкісного Інтернету призвело до трансформацій структури роботи, через те, що було надано постійний доступ до інформації, вдосконалено зв'язність, підвищено ефективність бізнес-процесів, а також покращено гнучкість роботи як для працівників, так і для роботодавців, що в подальшому змінить розвиток людського капіталу та бізнес процеси в цілому.

Література:

1. Україна 2030E — країна з розвинутою цифровою економікою. Український інститут майбутнього. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html> (дата звернення 18.11.2022)